

NVE, energi- og konsesjonsavdelingen
V/ Heidi Botheim
Pb. 5091 Majorstua 0301 Oslo

Bergen, 12.03.2024

Stokkelandsåna kraftverk i Kvinesdal kommune, Agder fylke – Småkraft sine kommentarer på høringsuttalelser til søknad om redusert minste slukeevne.

Vi viser til e-post datert 27.02.2024 der dere ber om Småkraft sine kommentarer på høringsuttalelser til søknad om redusert minste slukeevne for Stokkelandsåna kraftverk.

NVE ga konsesjon til bygging av Stokkelandsåna kraftverk i vedtak datert 26.06.2007. Anlegget er i drift siden 2010. Småkraft AS har søkt om tillatelse til å redusere minste slukeevne i kraftverket fra 270 l/s til 80 l/s, jf. søknad datert 10.08.2020. Den omsøkte endringen vil gi ca. 0,16 GWh i årsproduksjon.

Denne søknaden ble sendt på høring av NVE 12.01.2024 og det er kommet inn tre høringsuttalelser:

1. Kvinesdal kommune – høringsuttale datert 17.01.2024
2. Agder fylkeskommune – høringsuttale datert 26.02.2024
3. Statsforvalter i Agder – høringsuttale datert 23.01.2024.

Kvinesdal kommune :

«

...

Generelt mener vi at å vinne inn kraft i allerede utbygde prosjekter er en god løsning så lenge fordelene er større enn ulempene. I dette prosjektet er vi enig i at virkningene for miljø, naturressurser og samfunn blir små og at fordelene med mer kraft er større enn ulempene. Kommunen har ikke vesentlige merknader til søknaden.»

Agder fylkeskommune:

«

...

Ut fra konsekvensutredningen fra Sweco vil endringen ikke medføre til vesentlige negative virkninger på landskap og friluftsliv da Stokkelandsåna er lite synlig fra omgivelsene. Tiltaket vil føre til at det blir flere dager med minstevannsføring i vassdraget, men bekkestrekningen er vurdert til å ha marginal betydning for fisk ettersom det ikke finnes egnede gyte- eller oppvekstområder. På bakgrunn av dette har fylkeskommunen ingen særlige merknader på innlandsfisk eller friluftsliv. Fylkeskommunen har ingen øvrige merknader.»

Småkraft AS:

Vi konstaterer at både Kvinesdal kommune og Agder fylkeskommune har ingen vesentlige merknader og er i grunn positive til vår søknad. Vi tar dette til etterretning.

Statsforvalteren i Agder

«

...

Kraftverket er like i nærheten av Gjemlestad kraftverk. Dette kraftverket har vilkår tilknyttet ål. Statsforvalteren kan ikke se at det er topografiske forhold i området som tilsier det ikke er ål i Stokkelandsåna. SWECO skriver i sin uttalelse at: «Det ble ikke gjort fiskeundersøkelser på den berørte strekningen, da den ikke egner seg verken som gyte- eller oppvekstområde for fisk». Statsforvalteren vil her påpeke at ål vil bruke innsjøene oppstrøms som

oppvekstområde. Det bør derfor foretas en evaluering av i hvilken grad redusert vannføring og dagens demning er et hinder for oppgang av ål. Statsforvalteren mener derfor at konklusjonen til SWECO er fattet på et for begrenset kunnskapsgrunnlag og stiller seg derfor kritisk til følgende konklusjon: En reduksjon i Qmin fra 270 til 80 l/s vil ha ubetydelig (0) til noe (-) konsekvens for akvatisk miljø i Stokkelandsåna. Statsforvalteren mener at hvis ål kan passere kraftverket i dag får ikke redusert vannføring svekke mulighetene for oppvandring ytterligere. SWECO skriver videre at det fins også elementer av sumpskog med svartor langs åna, men disse er av fattig utforming. Statsforvalteren mener dette er en viktig naturtype som ikke får få redusert verdi som følge av ytterligere redusert vannføring. Vi er ikke i stand til å vurdere konsekvensen basert på søknaden fra Småkraft. Samlet mener Statsforvalteren at den økologiske utredningen er for svak til å kunne tillate en reduksjon i minstevannføring.»

Småkraft AS:

Statsforvalteren mener i sin uttalelse at det er for lite kunnskap om ålens bruk av vassdraget og at det dermed er dårlig grunnlag for vurdering av planendringens påvirkning på temaet. Datagrunnlaget bygger på biologisk mangfoldrapport utarbeidet av annen aktør i forbindelse med konsesjonssøknad (konsesjon gitt i juni 2007). Sett i lys av dagens krav til utredning er vi enig i at datagrunnlaget fremstår som dårlig for selve tillatelsen til bygging av kraftverket.

I planendringssøknaden, som Statsforvalterens uttalelsen omhandler, har Sweco benyttet seg av samme datagrunnlag, og vurdert at de hydrologiske endringene vil ha ubetydelig til noe konsekvens for akvatisk miljø. For ålen som er avhengig av vanndekket areal eller fuktige overflater for å vandre oppstrøms, vil minstevannføringen opprettholde slike områder og det vil være kun mindre endringer tilknyttet vandringmuligheter forbi dagens dam. Kunnskapsgrunnlaget tilknyttet ål, og om det er forekomster av dette, er dermed mindre relevant i denne planendringssøknaden ettersom det ikke anses å medføre betydelig ytterligere negative konsekvenser for eventuell forekomst av ål.

Den vurderte sumpskogen ble i nevnte biologisk mangfoldrapport ikke skilt ut som en naturtype, og har dermed begrenset verdi. Samtidig er det hydrologiske grunnlaget for slik sumpskog basert på grunnvannstilstand samt jevnlig flommer som kommer med høye vannføringer. Omsøkt planendring vil ikke ha betydelig påvirkning på grunnvannstanden, og flommene vil i hovedsak bestå. Planendringen vurderes dermed å ikke ha påvirkning på disse elementene av sumpskog.

Den omsøkte endringen medfører ingen nye inngrep eller arealbeslag, men gir ca. 0,16 GWh produksjon av ny fornybar energi. En redusert minste slukeevne i Stokkelandsåna kraftverk forventes ikke å endre forholdene i vassdraget i nevneverdig grad, men gir oss mulighet til å utnytte vannressursen på en mer effektiv måte. Vi håper på positiv behandling av vår søknad.

Med vennlig hilsen

Katarina Eftevand
småkraft
Miljørådgiver

☎ +47 917 15 033

✉ katarina.eftevand@smaakraft.no

www.smaakraft.no

Solheimsgt. 15, 5058 Bergen

Postboks 2389, Solheimsviken, 5824 Bergen